

‘Kijken is iets anders dan zien’

Nicoline van Slingelandt is dol op kunst en cultuur. Wat zou ze die liefde graag overbrengen op haar kinderen. Maar die kijken veel liever naar hun scherm.

Zet mij in een museum en ik kom helemaal tot rust. Met kinderen kunst kijken is andere koek. De laatste keer dat we met onze zoons een galerie bezochten, ontdekte de jongste dat er heel hard een alarm afgaat als je aan de 'dure kant' van het hekje langs een schilderij loopt. Een wijze les, maar of ze nog kunnen navertellen welke kunstwerken ze zoal hebben gezien, dat vraag ik me af. En er zijn meer dingen die ik me afvraag.

Moeten of mogen

Vraag één: moeten ze überhaupt mee? Volgens de schrijvers van *Kinderen en museumbezoek*, een uitgave van de Museumvereniging, biedt een museum kinderen de ruimte om op een inspirerende, creatieve en informele manier te leren. En het is ook nog eens zo dat kinderen die op jonge leeftijd kennis maken met musea, er later ook vaker komen. Als ze er tenminste ook belangstelling voor ontwikkelen.

Dat lijkt me mooi. Dus denk ik dat het een mooie reden is om ze in elk geval te laten proeven aan kunst. Orthopedagoge Mirella van Minderhout: "Je eigen enthousiasme is inderdaad het belangrijkste, dus begin vooral bij musea die je zelf ook interessant vindt. Ga samen met je kind op onderzoek uit en stel vragen waar je zelf het antwoord niet op weet: hoe iets gemaakt is, bijvoorbeeld. Als je oprecht verwonderd bent als ouder, dan werkt dat vaak heel aanstekelijk voor je kind."

Birte ten Hoopen, senior medewerker families & kinderen bij het Rijksmuseum, illustreert dit met een anekdote: "Mijn vader is gek op paarden en paardrijden. Ik heb er zelf niet veel mee, maar ik heb er dus wel iets van meegekregen, want het is een passie van mijn vader. Daarom ga ik soms toch mee naar wedstrijden, lees ik af en toe nieuws over paarden en weet ik echt wel iets over de verzorging van deze dieren. Zijn liefde is daarmee ook een beetje mijn liefde geworden."

Spreekbeurt

Voor mijn kunst en knutseltips op artiefarty.nl ga ik regelmatig naar musea om ze te testen op kindvriendelijkheid. Het liefst mét kinderen. Maar eerlijk is eerlijk: ze staan niet altijd te popelen. Hoe voorkom ik nou dat ze later zeggen: 'Wij moesten vroeger altijd van jou naar een museum.' Is het erg als ik mijn kinderen, onder lichte dwang, een museum induw omdat ik dat goed voor ze vind? Mirella van Minderhout: "Je wilt als ouder het liefst dat je kind uit zichzelf interesse toont in kunst of musea. Je kunt ook zeggen dat ze 'gewoon moeten', maar geef →

Tip 1 van *Nicoline Voorpret*

"Een goede voorbereiding kan een museumbezoek nog veel leuker maken. Het Mauritshuis bezochten we nadat we het spannende boek *Opgesloten van Lizette de Koning* hadden gelezen. Welk kunstwerk ze het mooist vonden? *De anatomische les van Dr. Nicolaes Tulp*. En laat nou juist dit schilderij van Rembrandt van Rijn een prominente rol spelen in het boek."

Museumboeken

Lisette de Koning - **Opgesloten**

Marion van de Coolwijk - **Het grote Rijksmuseum voorleesboek**

Wouter van Reek - **Keepvogel en kijkvogel - In het spoor van Mondriaan**

Thé Tjong-Khing en Anna Woltz - **Nacht in het poppenhuis**

Dick Bruna - **Nijntje in het museum**

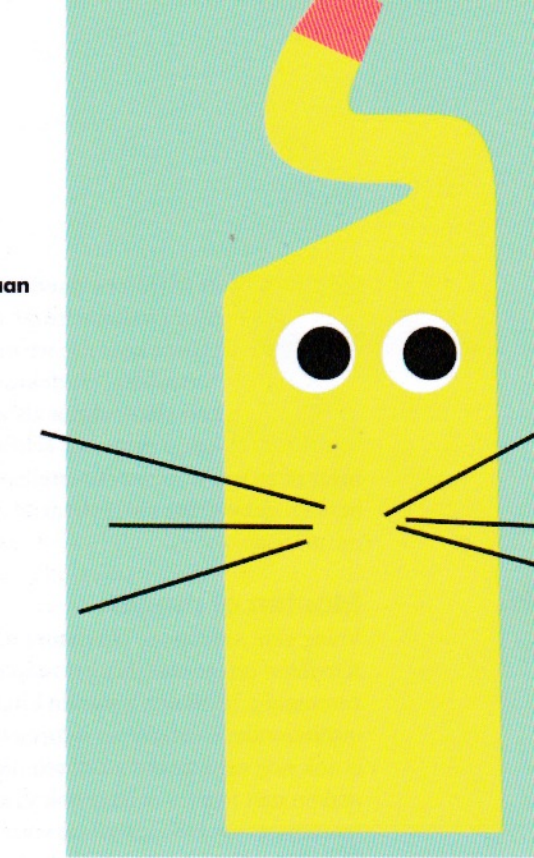
Florence Ducatteau - Willewete. **Naar het museum**

Susie Hodge - **Waarom zijn er zoveel blote mensen in de kunst?**

dan wel aan waarom. Bijvoorbeeld omdat ze er hun spreekbeurt over kunnen houden, of omdat ze erover kunnen vertellen in de klas, of omdat het ze inspiratie geeft voor als ze zelf gaan knutselen of tekenen." En als ze geen zin hebben, is het dan slim om ze 'om te kopen' met een ijsje na afloop, of juist niet? Volgens Van Minderhout is een onverwachte beloning altijd het beste, dus zet dat ijsje niet al bij voorbaat in. "En de aandacht die je tijdens een uitje hebt voor je kind is ook een beloning, dus zorg dat je het museumbezoek ook echt samen beleeft." Nog een tip: "Hou het spontaan en geef ze de keuze. Zoek samen een museum uit en laat je kind een keer de kaartjes kopen of de route bepalen. Als je de rollen omdraait, maak je het bezoek uitdagend voor ze." Soms doe ik al wel dingen die daarmee te maken hebben. Dan vraag ik mijn kinderen wat ze zouden veranderen als zij de baas van het museum zouden zijn. Ik krijg dan antwoorden als: kunstwerken lager hangen, andere kleur op de muren en meer activiteiten.

Aandacht

Dat is voor mij de essentie van een museumbezoek: aandacht voor de kunst én voor elkaar. Met mijn middelste zoon (toen 6 jaar) ging ik naar het Groninger Museum. Met de trein. Een wereldreis! Honderd keer hetzelfde kaartspelletje, drie keer overstappen onderweg... Ik zal het nooit vergeten. Samen eten 's avonds, slapen in het hotel, omdat we anders zo weinig tijd hadden, en samen ontbijten in de stad. Wat was het gezellig. Toen mijn zoon zich afvroeg wanneer we weer naar huis gingen, moest ik hem wel even uitleggen dat we ook nog naar het museum gingen. In tegenstelling tot zijn grote broer (die heel geconcentreerd de speurtocht afwerkt, rustig is en goed kijkt) spurte hij in een noodvaart door de zalen heen. Gelukkig was er een tijdelijke tentoonstelling met snoepjes, maar verder moest ik moeite doen om zijn aandacht erbij te houden. Is het dan wel de moeite waard om te gaan, vraag ik Peter Thissen, kunsthistoricus

Tip 2 van Nicoline Op inspectie

Vind je kind het leuk om zijn mening te geven? Meld hem aan als Museuminspecteur via museumkids.nl

en docent bij het Museum Boijmans Van Beuningen "Absoluut," zegt hij, "maar als kinderen een museum binnenkomen, zijn ze aan het kijken. Dat is iets anders dan zien. Als je dat kijken naar zien kunt brengen, dan zie je meteen aan die koppies dat er iets gebeurt." Dat herken ik. Als de speurtocht van een museum niet interessant is (of er is geen speurtocht), doen we vaak raadspelletjes of laat ik ze alle dieren in een zaal tellen. Of ik vraag ze gewoon wat ze zien, dan staan ze vaak vanzelf iets langer stil bij een schilderij.

Verwachtingen

Hoe zit het dan met die verschillende kinderen met hun verschillende smaken? Ten Hoopen benadrukt dat zelfs in het Rijksmuseum, met een familierondleiding voor zo ongeveer alle leeftijden, niet ieder onderdeel geschikt is voor iedereen. "Alles kan, maar niet alles kan tegelijkertijd", zegt ze. "Soms moet een kind dus even wachten, of iets doen voor de ander, dat hoort ook bij het leven." Volgens Van Minderhout kun je je kinderen wel laten kiezen, binnen je eigen kaders. "Laat bijvoorbeeld de eerste het museum kiezen, de tweede het vervoer (auto of trein) en de derde het moment dat je iets gaat drinken." Ze voegt hieraan toe dat je vooraf je verwachtingen ('wat gezellig dat we samen naar het museum gaan!') mag uitspreken naar je kinderen, maar dat je er tegelijkertijd niet te veel druk op moet leggen. "Wees flexibel als het niet loopt zoals je had bedacht. Een Museumkaart kan je daarbij helpen; je hebt daarmee bij veel musea gratis toegang en de grotere musea zijn vaak gratis voor kinderen. Dus als je kinderen moe of juist druk zijn, of de tentoonstelling valt tegen, dan kun je altijd besluiten om op een later moment nog eens terug te komen. Door vaker naar hetzelfde museum in de buurt te gaan, wordt dat vertrouwd en krijgen je kinderen misschien wel 'eigen favorieten'. Je kunt er ook een mooie traditie van maken: dat ieder kind een keer per jaar naar een museum in een Nederlandse plaats mag en dat je daar dan ook blijft slapen. Wedden dat ze die 'quality time' geweldig vinden? Aan het einde van het museumbezoek kun je nog even wat eten en drinken in het museumcafé. Of laat je kind(eren) een kaart uitzoeken van hun favoriete kunstwerk in de museumwinkel, dan kunnen ze die opsturen naar opa en oma, aan de juf of meester laten zien of ophangen in hun kamer als aandenken aan een leuk uitje." Ik denk terug aan een bezoek met mijn oudste twee aan het Mauritshuis in Den Haag. Wat was ze opgevallen? "Dat de vloer in de lift hetzelfde was als de vloer in de rest van het museum", antwoordde de jongste van de twee. Het ging misschien niet over de kunst, maar hij had het wel mooi gezien. ♦

Tip 3 van Nicoline Museumkidskaart

Voor kinderen is er een speciale museumkidskaart, waarmee je kind gratis toegang krijgt tot ruim 400 musea in Nederland en regelmatig een extraatje ontvangt.

'Wij moesten vroeger altijd van jou naar het museum'

Naar School mag zes boeken weggeven. Kijk snel achter in dit magazine

Nicoline van Slingelandt is moeder van Yannick (9), Daan (7) en Florian (4). Ze schreef het boek Artie Farty en deelt haar kunst- en knutseltips op artiefarty.nl. Artie Farty is het handboek vol kunstzinnige tips voor niet-zo-heel-creatieve ouders. Ontdek hoe kinderen naar kunst kijken en hoe je van een museumbezoek met kinderen een geweldig uitje maakt. Doe ideeën op voor kunstzinnige zelfmakers en zie wat je allemaal kunst doen met kinderkunst. Tenslotte raakt dat prikbord op een gegeven moment ook vol...

ARTY FARTIE, TEKST NICOLINE VAN SLINGELANDT

288 PAGINA'S, HARDCOVER, € 28,50

Voor jou! Hebben?

Naar School geeft weer van alles weg. Wil je kans maken op een van deze cadeaus? Stuur dan even een mail en wie weet.

ZO WERKT HET

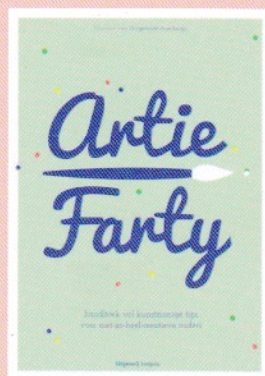
- Wil je kans maken op een van de cadeaus? Stuur dan vóór 1 augustus 2017 een mail naar redactie@oudersvannu.nl
- Geef in de onderwerpregel aan welk cadeau je graag zou willen hebben
- Vermeld in de mail je complete adresgegevens
- Verder hoeft je niets te doen. Gewoon afwachten en wie weet valt het cadeau over een tijdje bij jou in de bus. Trouwens, dat kan zomaar twee maanden duren

Dit zijn
de cadeaus
die we
weggeven

GOED OM TE WETEN

De redactie stuurt de NAW gegevens door naar de bedrijven. Zij geven de producten cadeau en versturen deze. Over de cadeaus wordt op geen enkele manier gecorrespondeerd door de redactie van Naar School.

6x

Artie Farty
geeft cadeau:
Artie Farty

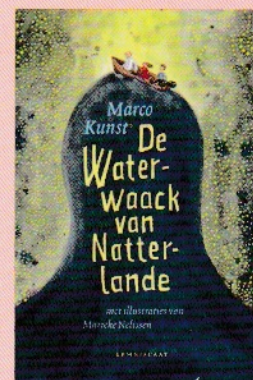
5x

Uitgeverij Gottmer
geeft cadeau:
Heb jij misschien
Olifant gezien?

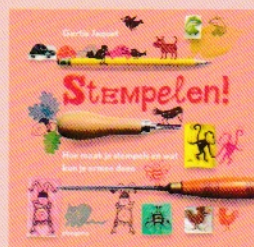
5x

Uitgeverij Luitingh-Sijthoff
geeft cadeau:
De (niet zo) rampzalige
avonturen van Herre

5x

Uitgeverij Lemniscaat
geeft cadeau:
De Waterwaack van
Natterlande

5x

WPG Kindermedia
geeft cadeau:
Stempelen!

5x

Atlas Contact
geeft cadeau:
Super eten voor
superkinderen

20x

CleanKids
geeft cadeau:
20 flacons
desinfecterende gel

3x

248Media
geeft cadeau:
Speelkind